

Afyonkarahisar Deklarasyonu

Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odası ile Yöresel Ürünler ve Coğrafi İşaretler Türkiye Araştırma Ağı, “Coğrafi İşaretler Afyonkarahisar Buluşması” konulu uluslararası bir seminer düzenlemiştir.

4-5 Ekim 2018 tarihleri arasında Afyonkarahisar’da gerçekleştirilen seminer bazı ulusal ve uluslararası kuruluş temsilcileri ile üçü Avrupa Birliğinden yüze yakın katılımcıyı bir araya getirmiştir.

Uluslararası coğrafi işaretler araştırma ağı, OriGIn yönetim kurulu başkanı Sayın Claude Vermot-Desroches’un açılış konferansı ile başlayan seminerde, beş oturum yer almış, 26 sunum yapılmıştır. Seminerde Türkiye uygulamasının yumuşak karnını oluşturan “Coğrafi İşaret Yönetişimi” (Gouvernance) ve denetim konusunda da bir oturuma yer verilmiş, bu konuda en gelişmiş ülke Fransa’dan en başarılı örnekler sunulmuştur. Türkiye’den Coğrafi İşaretlerde Örnek Olay ve Çalışmalar ile Coğrafi İşaretlerde Afyonkarahisar Örneği oturumlarından sonra, Seminer “Türkiye Coğrafi İşaretlerin Neresinde?” konulu bir panelle sona ermiştir.

Sınai Mülkiyet yasasının 10 Ocak 2018’de yürürlüğe girmesi ile Türkiye 1995 yılından beri devam eden Coğrafi İşaretler uygulamasında yeni bir döneme girmiş bulunmaktadır. Yasanın getirdiği önemli yenilikler çerçevesinde “Coğrafi İşaretler Dairesi Başkanlığı” tarafından bir takım uygulamalar da zamanında gerçekleştirilmiştir. Bunlardan en önemlisi şüphesiz 10 Ocak 2018 tarihinde amblem kullanılma zorunluluğunun getirilmiş ve ilgili yönetmeliğin resmi gazetede yayınlanmış olmasıdır. Ancak aradan geçen 9 aya rağmen bu konuda anlamlı bir gelişme kaydedilememiş, tescil sahibi kurumların “Coğrafi İşaret Yönetişimi”ni tanımamaları nedeniyle sistemde önemli darboğazlar oluşmuştur. “Coğrafi İşaretler Afyonkarahisar Buluşması”nın işte bu süreçte gerçekleştirilmesi zamanlama açısından çok isabetli olmuştur.

Yöresel ürünler tüketicilerin sağlığı, biyoçeşitliliğin ve kültürel özvarlığın korunması ve bölgelerin sürdürülebilir kalkınması bakımından Türkiye için çok önemli bir fırsat oluşturmaktadır. Bu fırsatın iyi değerlendirilmesi ise etkin bir Coğrafi İşaret sisteminin kurulmasına bağlıdır.

Bu bağlamda “Coğrafi İşaretler Afyonkarahisar Buluşması” aşağıdaki çağrının yapılmasını gerekli görmektedir:

- Tescil vermede daha titiz davranılmalı, aceleci uygulamalardan sakınılmalıdır.
- Tescil başvuruları sürecinde yaşanan sorunlar nedeniyle kamu otoritesi Brezilya örneğinde olduğu gibi başvuru sahiplerine yardımcı olmalıdır.
- AB tescil başvurularının çok zaman alıcı, (Antep baklavası 4,5 yıl) yüksek maliyetli ve stres verici olması nedeniyle, kamu otoritesi Gürcistan, Moldovya ve Fas örneklerinde olduğu gibi AB ile ikili müzakereler yaparak kısa sürede süreci sonlandırmalı, ya da başvuru sahiplerine destek olmalıdır.
- Üreticilerimizin sisteme daha çok entegre edilmeleri sağlanmalıdır.
- Tescil sahiplerinin Coğrafi İşaret Yönetişimi ile ilgili sorumluluklarını belirten bir yasal düzenleme ivedilikle yapılmalıdır.
- Tüketiciler Coğrafi İşaret ve amblemler konusunda kamu spotlarıyla bilgilendirilmelidir.
- Coğrafi İşaret potansiyelinin çok yüksek olduğu ülkemizde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği’nin yüklediği misyonu takdirle karşılanmakta, TOBB’un Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı bir “Türkiye Coğrafi İşaretler Enstitüsü” kurulması konusunda çaba harcaması dilenmektedir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Afyonkarahisar 5 Ekim 2018

ATSO, YÜciTA